

הוֹקוּס בּוֹקוּס

ראש הממשלה ושרי החוץ ש' הוא גם שר החוץ ושר הכלכלה, יכול להתחרות עם מיטב הקוסמים בעולם. לא פעם הוא מכניס לכובעי הטבלת החלוצי שלו סמרטוט בלוי, ומוציא מתוכו בתרועת נצחון שפן גדול ושמן. לרוע המזל אין שפן זה ניתן לאכילה או לכל שימוש אחר.

השבע חזר על להטוט זה, להני את כולנו.

היו ימים כאשר חזר ראש הממשלה על דברי בלעם המנוח. הוא הכריז כי אנו "עם לבדד ישכון, ובגויים לא יתחשב". גורל אכזר זה דן אותנו, כדבריו, לחיות כל ימינו ללא ידידים וללא שותפים. היתה זאת תורה נוחה מאד, והיא הפכה מראש את כל כשר לוגית מדיניות החוץ הישראלית להגשמה עילאית של רצון האלוהים.

אולם ראש הממשלה, למרות 73 שנותיו, אינו דורך במקום ואינו קופא על שמריו. אדרבא. מדי פעם הוא מתקדם עד כדי אמירת ההיפך ממה שאמר יום לפני כן. ובכן, שוב איננו עם בודד. גורלנו הש' תנה, הודות לחסד אלוהים וכשרונה הפלאי של ממשלתנו. אין לנו ידידים? אין לנו שותפים? הקץ להשמצות! המצב הפוך: "טר" בי המנהיגים הצעירים המתונים והמסורים לעמם בהודו, בייפן, בוויאטנאם, בקמבודיה, בלאוס, בצ'יילון, בבורמה, בניגריה, בגאנה, בסודאן הצרפתית, בחוף השנהב, בטנגאניקה ובעוד מדינות חשובות ובעלות משקל רב, שבמכתחן אינו מונה אותן, כל אלה נמ' שכים לישראל.

הנה השפן יוצא מן הכובע. ישרא- ראל — מרכז עמי אפריקה ואסיה! ישראל — המנהיגה הפוליטית וה' חברתית של שתי יבשות! ישראל — המורה הדגולה אשר עמי ה' מחר עולים אליה כנגד בחרדת' קורש!

הוקוס-פוקוס — איזה תמונה מקסימה! כמה נחמד להשוב שאנחנו כל כך נהדרים, עד כי איש אינו יכול לעמוד בפני קסמינו!

★ ★ ★

7 פני שננעץ את שיניו בשפן זה, הבה נגיד כמה מלים טובות. כי יש מה ל' שבח בשטח זה.

ממשלת ישראל עשתה כמה פעולות חיובי' יות, מעין גישושים ראשונים לעבר אפריקה המתעוררת. היו אלה הצלים הירוקים היחרי' דים ששמחו בשנים האחרונות על העץ ה' יבש של משרד החוץ.

החישגים שהושגו היו צנועים, והם לא הושגו באמצעים פלאיים. חלק מהם היה רציני, וחלק בלתי רציני בהחלט.

הפעולה הרצינית נעשתה בשטח הכלכלי. ישראל הציעה לעמים החדשים הענקות וה' טבות. שלא יכלו להשיג במחיר כה זול בשום מקום אחר. הדבר נעשה בלי חשבון כלכלי, מתוך מגמה פשוטה לקנות אתה' פוליטית כלשהי. אני סבור שהיה זה קו נכון.

כך הוקמו כמה חברות משותפות באפי' ריקה, ובוצעו פעולות כלכליות מסוימות בבורמה. העמים החדשים, הזקוקים באופן נואש לתון ולמומחים, שמחו לקבל חלק מן הדרוש מישראל — כמו מכל מדינה אחרת. אם ישראל היתה מוכנה לתת שרר' תים אלה בחינם, או במחיר אפסי, רק על' מנת לרכוש קשרים, הרי נתקבלה התרומה בברכה. מישראל הקטנה והרחוקה בחדאי' שלא היתה צפויה שום סכנה של שיעבוד וחירית חתרנית.

זה החלק הרציני. החלק הבלתי רציני הוא אופס הסמינרים היור' דים על ישראל לפרקים. אין קל מלאיגן סמינר כזה. דרוש רק כסף. אם היו לאגודות תופסי הכלבים בתל' אביב מאה אלף ל"י מיותרות, תוכל לארגן סמינר בינלאומי לתפסית כלבים. אין כל קושי למצוא בניגריה ובקמבודיה, בקונגו הבלגית ובצ'יילון, מאה צעירים שחורים

גם זו לטובה. אולם מכאן מרחק עצום עד להתאורות הנלהבת של ראש הממשלה, כאילו המוני אפרואסיה צובאים על שערינו וקוראים "הידד!"

★ ★ ★

נאום בכנסת יכול חברי ממשלה, וגם ראש ממשלה, להפריז קצת בהישגיו. אין זה חורג מכללי המשחק. כל עוד הגואם עצמו יודע כי דבריו אינם רציניים, וכל עוד ידוע הדבר למאזינים, אין כל רע בכך. אולם מדברי ראש הממשלה באותו נאום מתקבל הרושם המדכא שהוא מתכוון לדבריו בריצינות גמורה. הוא העמיד פנים כאחד המגלה תגלית. הוא הכריז על עצמו כעל נביא השיחור האפריאסיתי: "אני יודע איש המחשיב יותר ממני עמי אסיה ואפי' ריקה. השתחררות והתעצמות עמים אלה היא, לדעתי, המאורע המרכזי, הגדול והמכ' ריע של המאה ה'20."

חמורו של משיח דויד

וכאשר ראש הממשלה טוען בכל הרצינות, באותו מעמד, כי כל עמי אסיה ואפריקה (מלבד הערבים השפלים הווממים לכלותנו), רואים בנו את מרכזם הרוחני, וכי מבצע' סיני הוא שרכש לנו את אהבתם הניצחת — הרי מתגבש ללב החשד כי ראש הממשלה פשוט אינו חי בעולם הזה, אלא במציאות שהיא פרי המצאתו האישית הפוריה.

לראש הממשלה חסר המונע ה' בלתיאמצעי עם המציאות. חסר לו אפילו הרושם השטחי שאפשר לרכשו תוך כמה שיחות עם מני' היגים אפריאסיתיים כאו"ם וכ' בירות זרות. הוא ניזון מן הדר' חים הוורודים של אומריקניזם בשרות' החוק, הכותבים את אשר ראשי' הממשלה רוצה לקרוא.

דו"תים אלה, יחד עם דבריהנועם של אורחים אדיבים שבאו ארצה על חשבון ממשלת ישראל, אינם תחליף לידיעת המ' ציאות.

המציאות היא כזאת: בעולם קם כוח גדול של עמים משתחררים, המחולק בין שלושה מרכזים — הכוח השחור של אפי' ריקה הכרשית, הכוח השחום של המרחה

לבנות על תחביב תמים זה תלי תלים של אשליות פוליטיות.

★ ★ ★

כי הנה העובדה המכרעת: שום מני' היג אפריאסיתי לא ביקר בישראל, מ' אז החל המאבק המצריישראלי עם התקפת צה"ל על עזה בפברואר 1955. אף לא אחד. המנהיג הגדול ביותר של אפריקה הוא קחאמה אנקרומה, משחרר גאנה. הוא היה בקאהיר, ונשא כלה מצרית. הוא לא בא לישראל.

המנהיג השני הוא סקו טורה, משחרר גינאה. הוא לא בא לישראל.

שום מנהיג אפריקאי לא בא הנה. מאז ביקורו האחד והיחיד של או נו, לפני שנים רבות, לא בא הנה גם שום מנהיג אסיאתי. בעוד שקאהיר הפכה לבירה ביני' לאומית, ומנהיגו אפריאסיתי עובי' רים בה כמעט בהמוניהם, נשארה ירושלים מכוי סתום ומיותר.

ממשלת ישראל הצליחה להביא הנה עס' קנים ממדרגה עשירית, וגם כמה אישים בודדים ממדרגה שניה, שלא התנגדו לראות ארץ מעניינת על חשבון ממשלת ישראל.

הערבי, והכוח החוסה בהב' של אסיה המז' רחית. כוחות אלה מתחרים ביניהם בכמה הזיתות, אולם בזירה העולמית זה כוח אחד ויחיד.

זוהי חזית צבעונית, והיא אנטיי אירופית. מלחמת השיחור שלה נגד הגזע הלבן טרם נגמרה, אלא נמצאת בעיצומה. שטחים אדירים באפריקה, ושטחים חשובים באפי' יה, עודם מחכים לשיחרורם מעול כובשים קולוניאליים — וכל החזית האפריאסיתית האדירה רואה את עצמה שותפת לתהליך זה.

ראש הממשלה צודק באמרו, כי זאת תהיה המהפכה העיקרית של המאה ה'20. תהיה זאת מלחמת-איתנים של שתי יבשות מת' עוררות נגד שליטי האתמול. נגד אפריקה הדרומית, הגזענית, נגד הבריטים בקניה, ברודזיה, בארץ-ניאסה, באוגאנדה ובטאנז' גאייקה. נגד הצרפתים באלג'יריה ובכל אר' צות הסודאן, נגד הבלגים בקונגו. נגד ה' הולנדים באיראן. נגד הספרדים בחוף ה' אטלנטי והפרוטוגאליים בגואה ובמוזמביק. נגד האמריקאים בכל מקום שהם ייאצו לתמוך בבני-בריתם האטלנטיים.

איפה תעמוד ישראל במאבק זה?

★ ★ ★

אפשר להתחכם עם 119 עסקני' מפלגות בכנסת, אבל אי אפשר להתחכם עם מהפכה עולמית. כאן דרושה הכרעה, לכאן או לכאן.

מבצע'סיני הוציא את ישראל אל מחוץ למחנה. כל אדם אפרי' אסיאתי יודע כי ישראל פעלה בשותפות עם שני העמים הקולר' ניאליים המאוסים ביותר באפרי' אסיה, הצרפתים והאנגלים. כל עמי אפריקה ואסיה הצביעו אז נגד ישראל. כי המבצע היה ונשי' אר תועבה בעיני כל אדם שחור' ושחום. ואם כן גוריון אינו יודע זאת, הריחו חי על הירח.

בהצבעה על אלג'יריה, כאשר אפילו אמריקה נמנעה מהצבעה, הכריע הקול הישר' ראלי לטובת צרפת המשעבדת — נגד החזית המלוכדת של כל עמי אפריקה ואסיה המ' שוחררים. היא התיצבה במרכז המחנה ה' קולוניאלי.

יתכן כי ממשלה אחרת בישראל היתה יכולה לפתוח דף חדש, לקנות במרוצת השנים אחיזה אמיתית במחנה זה. אולם כן גוריון כלל אינו חולם על כך. עוד באר' תו גאום הכריז בפירוש, כי "אין אנו מתכוונים להדק את קשרינו עם עמי אסיה ואפריקה על חשבון ידידותנו עם עמי אירור' פה ואמריקה!"

כאן קבור השפן. הוקוס-פוקוס — והוא איננו. ממשלה זו אינה יכולה להיכנס ל' מאבק נגד אמריקה, צרפת ובריטניה, כי היא זקוקה להם במלחמתה נגד הערבים. היא חיה על חשבון הכספים הוורמים אליה מארצות אלה. היא רואה את עצמה כענף מן האילן האירופי. כאשר פרצה לפני שבו' עיים מלחמת השיחור בארץ ניאסה, התי' יצבו העתונות הישראלית וקול-ישראל בי' אופן אוטומאטי ממש מאחורי שלטון הריכוזי הבריטי. בהכרה ובתה-ההכרה הם מזוהים את עצמם עם השליטים האירופיים בכל מקום, מאלג'יריה ועד לקונגו.

המדיניות העולמית אינה בימה ללהמוטי קוסמים. אייאפשר ליצור בה יש מאין. אייאפשר להפוך בה סמרטוט לשפן. מי שרוצה להצי' טרף למחנה האפריאסיתאני, חייב לשלם את מחיר כרטיס-הכניסה. וכל עוד אין צמרת ישראל מוכנה ומסוגלת לשלם מחיר זה — אל נא תנסה לאחו את עינינו כהוקוס' פוקוס.